

RITA RYMENANS: *Een taalbeleid in elke school: variaties op een thema*

Elke school voor secundair onderwijs moet een taalbeleid voeren, daarvan is de inspectie Nederlands en moderne vreemde talen overtuigd. Allemaal goed en wel, klinkt het op de scholen, maar: wat is taalbeleid nu eigenlijk? waar komt deze van boven gedropte term vandaan? hoe implementeer je het? wordt dit weer een extra taak voor de leraren Nederlands? en wie wordt er beter van? Allemaal vragen waarop dit en het volgende nummer van VONK een antwoord trachten te formuleren. Rita Rymenans leidt het thema 'taalbeleid' in en breidt de verschillende bijdragen aan elkaar.

ELLEN VAN CEULEN: *Taalbeleid op school. Een aandachtspunt bij de schooldoorlichtingen*

Meer en meer groeit de overtuiging dat er een verband bestaat tussen de taalvaardigheid en het schools, maatschappelijk en professioneel succes van de leerlingen. Omdat tijdens schooldoorlichtingen tekorten bij het taalonderwijs vastgesteld werden, heeft de inspectie Nederlands en Moderne Vreemde Talen tijdens het schooljaar 1999-2000 een proefproject uitgevoerd naar taalbeleid in het secundair onderwijs. Een mogelijke verklaring voor de teleurstellende resultaten werd gezocht in een gebrek aan beleid met betrekking tot taalonderwijs, zowel op meso- als op macroniveau. Door bij de scholen een bewustwordingsproces op gang te brengen en van taalbeleid een permanent aandachtspunt te maken, wil de inspectie bijdragen aan de optimalisering van het aanbod van het taalonderwijs. Ellen Van Ceulen licht het standpunt van de inspectie toe.

MARK VAN BAVEL: *Implementatie van taalbeleid in 'reguliere' scholen*

Van bij het begin heeft de inspectie de pedagogische begeleiding van alle koepels bij dit proefproject rond taalbeleid betrokken. En ook de begeleiding heeft op haar beurt initiatieven genomen om de implementatie te stimuleren en te ondersteunen. Dat die in de 'reguliere' secundaire scholen toch maar niet wil lukken, is volgens Mark Van Bavel (begeleider vkso) te wijten aan de wijze waarop de invoering verlopen is. Hij maakt zich sterk dat de implementatie van taalbeleid alleen kans op slagen heeft als ze kleinschalig aangepakt

wordt in functie van het leerrendement van de leerlingen. In deze bijdrage toont hij op een overtuigende wijze aan dat het niet volstaat om leraren te informeren, maar dat ze aan den lijve moeten ondervinden dat deze aanpak winst oplevert voor hun lespraktijk en het leren van hun leerlingen. Daarnaast is het volgens de auteur uitermate belangrijk dat de kleinschalige *bottom up*-aanpak ingebed en ondersteund wordt op schoolniveau. Een en ander wordt geïllustreerd door tal van concrete suggesties.

NORA BOGAERT: *Genezen of voorkomen? Taalbeleid en de zaakvakken*

Dat de school- en de vaktaal ernstige struikelblokken bij het leren kunnen vormen, daarvan zijn zaakvakleerkrachten zich niet altijd bewust. 'Bij het uitzetten van een taalbeleid is het wel handig om weten welke manier van onderwijzen de minste talige problemen oplevert', aldus Nora Bogaert. In deze bijdrage legt ze de oorsprong van die problemen bloot en tekent ze vanuit die analyse een weg uit om dergelijke struikelblokken te voorkomen. In zo'n 'constructivistische leeromgeving' wordt kennis namelijk door de leerder zelf opgebouwd langs een uitgebreide inductieve weg van contextgebaseerde ervaringen: de leerinhoud wordt eerst benaderd vanuit een realistische situatie waarin de leerling probleemoplossend moet handelen. Op die manier wordt de natuurlijke leersituatie naar de klas overgeheveld, wat de intrinsieke motivatie van de leerlingen bevordert. Aan de hand van concrete praktijkvoorbeelden uit een drietal lessen wiskunde en aardrijkskunde wordt deze aanpak sprekend geïllustreerd.

SPIEKERSKORNER

RENILDE JANSSENS: *Van loempia's en spreekvaardigheid. Buitenschoolse opdrachten in de Basiseducatie*

INTERKL@S

JAN T'SAS: *Het portaal*

INGEBLIKT

RITA RYMENANS

Rita Rymenans
hoofdredacteur